

Música vocal italiana del segle XVI

Selecció i edició de
Jordi Casas

Col·lecció Quaderns d'Accademia (Vol. 1)

Música vocal italiana del segle XVI

per a cor de veus mixtes

1a edició: gener 2024

© Selecció i edició: Jordi Casas

© DINSIC Publicacions Musicals, S.L.

email: dinsic@dinsic.com - www.dinsic.com

Disseny cuberta: Núria Sordé

Imatge de la cuberta: Mestre de les mitges figures femenines.

Aquest nom fa referència a un mestre pintor desconegut que probablement va treballar al sud dels Països Baixos i pot ser també a Anvers durant el Renaixement entre 1525 i 1550.

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Service Point

Pau Casals, 161-163
08820 El Prat de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit legal: B 4321-2024

ISMN: 979-0-69239-209-5

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la re-prografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'autor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establetes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
email: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com

El quadern que avui presentem és el primer d'una petita antologia de música vocal escrita a Itàlia la segona meitat del segle XVI, una època essencial per a entendre la història de la música vocal i també la instrumental. La presència de músics francoflamencs a les corts d'Itàlia provoca un maridatge extraordinari entre una llengua expressiva i rica en colors i una tècnica compositiva exquisida, que desembocarà en l'apoteosi del madrigal, un gènere la vida del qual, malgrat ser relativament breu, va tenir conseqüències transcendental.

Hem aplegat tant madrigals com villanelles, ja que les diferencies en el seu origen eren més de forma que no pas d'expressivitat, i molts dels seus recursos musicals eren compartits per les dues formes.

El present recull s'ha limitat a fer-ne una selecció, retocant petites coses de la submissió del text, de la semitonía, i, en alguns casos, modificant la tessitura per a fer-la cantable per als nostres grups actuals. Hem pretès, per tant, fer una tasca d'apropament més que de rigor musicològic, malgrat que hem intentat respectar molts aspectes "històrics" que creiem interessants a l'hora del seu estudi.

Hem buscat també la diversitat dels autors i una relativa facilitat (en el nombre de veus, per exemple) que faci que aquestes petites meravelles puguin ser apreciades per un ampli espectre de grups vocals.

Jordi Casas

El cuaderno que hoy presentamos es el primero de una pequeña antología de música vocal escrita en Italia en la segunda mitad del siglo XVI, una época esencial para entender la historia de la música vocal y también instrumental. La presencia de músicos franco flamencos en las cortes de Italia provoca un maridaje extraordinario entre una lengua expresiva y rica en colores y una técnica compositiva exquisita, que desembocará en la apoteosis del madrigal, un género la vida del cual, a pesar de ser relativamente breve, tuvo consecuencias trascendentales.

Hemos agrupado tanto madrigales como vilanellas, ya que las diferencias entre su origen eran más de forma que no de expresividad, y muchos de sus recursos musicales eran compartidos por las dos formas.

El presente cuaderno se ha limitado a hacer una selección, retocando pequeñas cosas de la sumisión del texto, de la semitonía, y, en algunos casa, modificando la tesitura para hacerla cantable para nuestros grupos actuales. Hemos pretendido, por lo tanto, hacer una labor de acercamiento más que de rigor musicológico, sin embargo intentando respetar muchos aspectos "históricos" que creemos interesantes a la hora de su estudio.

Hemos buscado también la diversidad de autores y una relativa facilidad (en el número de voces, por ejemplo) que haga que estas pequeñas maravillas puedan ser apreciadas por un amplio espectro de grupos vocales.

Jordi Casas

The book we present here is the first part of a short anthology of vocal music written in Italy during the second half of the sixteenth century, a period which is essential to study to gain an understanding of the history of vocal as well as instrumental music. The presence of Franco-Flemish musicians in Italian courts allowed for an extraordinary meeting between an expressive language rich in colours and exquisite compositional techniques. This led to the apotheosis of the madrigal, a musical genre which, though short-lived, would have transcendental consequences in the world of music. We have included both madrigals and villanelles in this book as any differences in their origins were more a question of style rather than expressiveness and they shared many musical aspects.

Preparing this selection of pieces we have made small changes to the original texts and the semitones, and, in some cases, we have modified the tessitura to make the pieces easier for modern groups to sing. That is to say, we have tried to make the pieces more accessible rather than focussing strictly on musicology rigour, although we have respected many 'historical' aspects which we believe are interesting for anyone studying the pieces. We have chosen pieces from a diverse list of composers and ones which are relatively easy (regarding the number of voices, for example) so as to ensure these small works of wonder can be appreciated by as wide a range of vocal groups as possible.

Jordi Casas

A quand'a quand' havea una vicina

Canzone Villanesche alla Napolitana (1545)
Adrian Willaert (c. 1490-1562)

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

C

A

T

B

Con soave parlar

Il secondo libro de madrigali (Ottaviano Scotto press, Venice, 1536)

Text: Biagio Bonaccorsi (1472 - 1526)
Philippe Verdelot (c.1480 - c.1530)

The musical score consists of five staves of vocal music, each with a specific vocal range label: Cantus, Altus, Tenor, Bassus, and a lower staff labeled C, A, T, B. The music is in common time (indicated by '4') and uses a soprano clef for the top two staves and a bass clef for the bottom two. The lyrics are written below each staff, corresponding to the notes. The score is divided into three sections, indicated by measure numbers 1, 5, and 9.

Section 1 (Measures 1-4):

- Cantus:** Con so - a - ve par - lar, con dol - ce ac - cen - to
- Altus:** Con so - a - ve par - lar, con dol - ce ac - cen - to
- Tenor:** Con so - a - ve par - lar, con dol - ce ac - cen - to
- Bassus:** Con so - a - ve par - lar, con dol - ce ac - cen - to

Section 2 (Measures 5-8):

- C:** Dor - men - d'a me chia - ma - vo La bel - la don - na mia, an -
- A:** Dor - men - me chia - ma - vo La bel - la don - na mia, an -
- T:** Dor - men - d'a me chia - ma - vo La bel - la don - na mia,
- B:** Dor - men - me chia - ma - vo La bel - la don - na mia, an -

Section 3 (Measures 9-12):

- C:** - zi il mio co - re, La qual in un mo - men -
- A:** zi il mio co - re, La qual in un mo - men -
- T:** an - zi il mio co - re, La qual in un mo - men -
- B:** zi il mio co - re, La qual in un mo - men -

The lyrics are in Italian, featuring words like 'soave', 'dolce', 'bel', 'zia', 'mio', 'co', 're', 'qual', 'in', 'un', 'momento', and 'men'. The music is characterized by its melodic line and harmonic progression, typical of early printed madrigals.

II bianco e dolce cigno

Il primo libro di madrigali, Venecia 1539

Text: Giovanni Guidiccioni (1480-1541)
Jacob Arcadelt (c.1507-1568)

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

S

A

T

B

Madonna sua mercè

1º Libro di Madrigali a quattro voci (Venetia, 1592)

Text: Jaccopo Sannazaro (1458 - 1530)
Luca Marenzio (1556 - 1599)

Respecteu la feina dels autors i dels editors. Fotocopiar o escanejar les partitures sense permís és il·legal, si no és després d'haver adquirit un exemplar i per a ús exclusivament individual i privat.

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

S

A

T

B

4

6

O dolce nocte

Text: Niccolo Machiavelli (1469-1527)
Philippe Verdelot (1485-1552)

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

S

A

T

B

8

15

O dol-ce noc - te, O sanc - t'Ho - re noc - tur - n'et que - te, Ch'i
 O dol-ce noc - te, O sanc - t'Ho - re noc - tur - n'et que - te, Ch'i
 O dol-ce noc - te, O sanc-t'Ho-re__ noc-tur-n'et que - te, Ch'i de - si -
 O dol-ce noc - te, O sanc - t'Ho - re noc - tur - n'et que - te, Ch'i

de-si - o-si_a-man - ti ac-com-pa-gna - te, In voi s'a - du-nan tan - te Le-ti-tie on -
 de - si-o-si_a-man - ti ac-com-pa - gna - te, In voi s'a - du-nan tan - te Le-ti-tie on -
 8 o-si_a-man - ti ac-com-pa - gna - te, In voi s'a - du-nan tan - te Le-ti-tie on -
 de-si - o-si_a-man - ti ac - com-pa - gna - te, In voi s'a - du-nan tan - te Le-ti-tie on -

de voi se - te So - le ca-gion di far l'al - me be-a - te, Voi giu-sti pre-mii da-te A
 de voi se - te So - le ca-gion di far l'al - me be-a - te, Voi giu-sti pre-mii da-te A
 8 de voi se - te So - le ca-gion di far l'al - me be-a - te, Voi giu-sti pre-mii da-te A
 de voi se - te So - le ca-gion di far l'al - me be-a - te, Voi giu-sti pre-mii da-te A

O dolce vita mia

Canzone Villanesche alla Napolitana (Venise, 1545)
Adrian Willaert (c.1490-1562)

Cantus

O dol - ce o dol - ce vi - ta mi - a o dol - ce
Se sa - - i se sai ca per tuo a - mo - re se sa - - i

Altus

O dol - ce o dol - ce vi - ta mi - a o dol - ce
Se sa - - i se sai ca per tuo a - mo - re se sa - - i

Tenor

O dol - ce o dol - ce vi - ta mi - a o dol - ce
Se sa - - i se sai ca per tuo a - mo - re se sa - - i

Bassus

o dol - ce vi - ta mi - a che t'hag-gio fat - to o dol - ce o dol - ce vi - ta
se sai ca per tuo a - mo - re son qua - si mor - to se sa - - i se sai ca per tuo a -

S

o dol - ce vi - ta mi - a che t'hag-gio fat - to o dol - ce o dol - ce vi - ta
se sai ca per tuo a - mo - re son qua - si mor - to se sa - - i se sai ca per tuo a -

A

o dol - ce vi - ta mi - a che t'hag-gio fat - to o dol - ce o dol - ce vi - ta
se sai ca per tuo a - mo - re son qua - si mor - to se sa - - i se sai ca per tuo a -

T

o dol - ce vi - ta mi - a che t'hag-gio fat - to o dol - ce o dol - ce vi - ta
se sai ca per tuo a - mo - re son qua - si mor - to se sa - - i se sai ca per tuo a -

B

o dol - ce vi - ta mi - a che t'hag-gio fat - to o dol - ce o dol - ce vi - ta
se sai ca per tuo a - mo - re son qua - si mor - to se sa - - i se sai ca per tuo a -

Veggo dolce mio bene

1º Libro di Madrigali a quattro voci (Venetia, 1592)

Text: anònim
Luca Marenzio (1556 - 1599)

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

S

A

T

B

S

A

T

B

Respecteu la feina dels autors i dels editors. Fotocopiar o escanejar les partitures sense permís és il·legal, si no és després d'haver adquirit un exemplar i per a ús exclusivament individual i privat.

Vezzosi augelli

Iº Libro di Madrigali a quattro voci (Venetia, 1592)

Text: Torquato Tasso
Luca Marenzio (1556 - 1599)

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

The musical score consists of four staves. The Cantus and Altus staves are in treble clef, while the Tenor and Bassus staves are in bass clef. The time signature is common time (indicated by '4'). The vocal parts sing homophony. The lyrics are written below the notes:

Vez-zo - si au - gel - - - -
Vez-zo - si au - - - - gel - - - -
Vez - zo - si au - gel - li
- - - - - - - - - - - - - - - -

S

A

T

B

The continuation of the musical score consists of four staves. The Soprano (S) and Alto (A) staves are in treble clef, while the Tenor (T) and Bassus (B) staves are in bass clef. The time signature changes to 6/8 for the first measure. The vocal parts sing homophony. The lyrics are written below the notes:

li in - fra le ver - di fron-de, in - fra le ver - di fron-de, in - fra le ver -
in-fra le ver-di fron-de, in-fra le ver - di fron-de, in-fra le ver - di fron -